

АНАТОМІЧНІ ВЗАЄМОВІДНОСИНИ ДНА ЛУНОК НИЖНІХ МОЛЯРІВ З НИЖНЬОЩЕЛЕПНИМ КАНАЛОМ

І.В.Яценко

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

Кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії

з пластичною та реконструктивною хірургією голови та шиї

В стоматологічній практиці при пломбуванні кореневих каналів, видаленні нижніх молярів та під час встановлення дентальних імплантів має місце травма нижньощелепного каналу. Але питання цього ускладнення в літературі освячено на недостатньому рівні. Крім того погано вивчені топографо-анатомічні особливості розташування нижньощелепного каналу до дна лунок нижніх молярів. Деякі автори вказують, що з віком нижньощелепних канал поступово піднімається вище від нижнього краю щелепи. Другі автори доказують, що відстань між каналом та дном зубних лунок є у кожної людини особистою та з віком не змінюється.

Метою нашої роботи було вивчення анатомічних взаємовідносин дна лунок нижніх молярів з верхньою стінкою нижньощелепного каналу у людей різного віку, анатомічного статуту та статі.

Матеріалом дослідження слугувало 87 знімків пацієнтів у віці від 20 до 75 років, які звернулись в клініку хірургічної стоматології з приводу запальних одонтогенних захворювань. 70 пацієнтам проводилось рентгенологічне дослідження нижньої щелепи в боковій проекції, 17 - ортопантограма. Перед рентгенодіагностикою в порожнині рота, з вестибулярної сторони по перехідній складці розміщували декілька свинцевих дробинок діаметром 2 мм. За допомогою циркуля та лінійки для креслення вимірювали наступні параметри: висоту тіла нижньої щелепи, відстань між верхівками нижніх молярів та верхньою стінкою нижньощелепного каналу.

Результати досліджень виявили, що висота тіла нижньої щелепи у чоловіків коливалась в межах 25-34 мм, у жінок - 22-30 мм. З віком вона

зменшувалась в середньому на $5 \pm 0,9$ мм. Відстань від дна лунок до нижньощелепного каналу була в межах 0,2 – 10,2 мм, як у чоловіків так і у жінок. Чим вище було тіло нижньої щелепи, тим більше відстань між верхівкою коренів молярів та нижньощелепним каналом, та навпаки. У вікових групах відстань між каналом та дном лунок збільшувалось до 50 років, а після 50 років мала тенденція до її зменшення, що нами пов'язувалося з віковою атрофією щелепи. Найблище всього до каналу розташовувалися корені третього, потім другого нижніх молярів.

Результати дослідження доказують те, що при пломбуванні кореневих каналів, видаленні (особливо атиповому) коренів нижніх молярів та під час встановлення дентальних імплантів слід враховувати анатомічні особливості взаємовідносин дна лунок з нижньощелепним каналом.